

A SZOCIÁLIS, ÉLETVITELI ÉS KÖRNYEZETI KOMPETENCIÁK FEJLESZTÉSE AZ ERKÖLCSI NEVELÉS SZOLGÁLATÁBAN

CZIKE BERNADETT

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

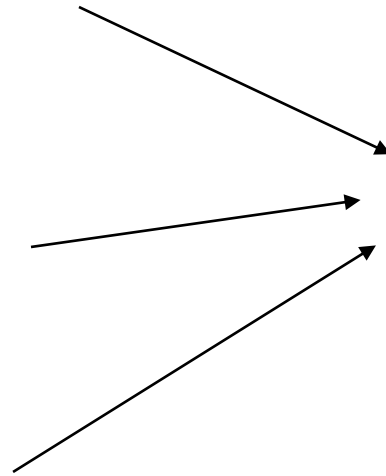
BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Társadalmi változások

információrobbanás

demokratizálódás

globalizáció

pedagógus-szerep

pedagógusképzés

A pedagógusképzés, mint modell

A mai pedagógusképzésnek fel kell készítenie a jövőendő pedagógusokat az új feladatokra és az új szerepre

Az iskola és a képzés „rejtett tanterve” metakommunikációs üzenete hatékonyabb, mint a szándékos, tervezett információk és programok

A tanítás módszertana szükségszerűen megváltozott a képzés szemlélete és módszerei *közvetlen* mintaként szolgálnak a képzésben résztvevő diákok számára

Olyan programokra van szükség, amelyek közvetlenül segítik a pedagógusok hétköznapi munkáját

A szociális kompetenciák, az együttműködés fejlesztése különösen fontos feladat: ez adja az erkölcsi nevelés egyik alapkövét

Az erkölcsi nevelés, mint metakommunikatív üzenet

Az erkölcsőség attitűd

Az attitűd mindhárom komponense (kognitív, affektív és viselkedéses) megváltozik, interiorizált magatartássá válik

Az attitűd elsősorban rejtett tantervvel, promotív, metakommunikatív üzenetek segítségével formálható

A metakommunikáció akarattalan, spontán és autonóm

Hiteles kommunikáció: az akarattalagos kommunikáció és a metakommunikáció összhangja

Az erkölcsi nevelés a szociális kompetenciák fejlesztésével alapozható meg

A szociális kompetenciák fejlesztése oktatási programcsomag elemei

760 db. Modul: 2-3 tanórás foglalkozástervek

Összesen 1846 tanóra 1-12. évfolyamig

Tanári kézikönyv (szerk. Gádor Anna)

Például c. kötet (szerk: Fehér Márta)

Kompetenciaháló (Oláh Attila és mktsai)

Elérhetőség: **www.educatio.hu** oktatási programcsomagok

A programcsomagok

A pr.csomag típusa	Alapfok	Középfok
A típusú	Én és a világ	Polgár a demokráciában
B típusú	Én és a másik	Felnőtt szerepek
C típusú	Az Én dimenziói	Toleranciára nevelés

A kompetenciaháló: erkölcsi kompetenciák, a pedagógus feladatai

I. ÖNISMERETTEL ÖSSZEFÜGGŐ KOMPETENCIÁK	FEJLESZTÉS
1. Érzelmek tudatossága: érzelmeink pontos azonosítása 2. Önállóság, autonómia 3. Identitás, hitelesség	„Szabad érezni” – mindenkinek szuverén emberi joga, hogy azt érezhessen, amit érez Lehetőség a döntések meghozatalára, az önállóság elismerése, bátorítása „Az lehetsz, aki vagy” – és ezt bátran megmutathatod
II. ÖNSZABÁLYOZÁS 4. Érzelmek kezelése: sikerkezelés, kudarctűrés, kitartás 5. Felelősségvállalás 6. Törődés, tekintet másokra 7. Tolerancia: nyitottság, véleményelfogadás, bizalom	Adekvát feladatok, „igazságos mérce”, elfogadás, mintaadás, folyamatos visszajelzés, gyakorlás Döntéshelyzetek, szabad választások Olyan tanulásszervezés, ahol gyakorolhatóak ezek a képességek: beszélgető kör, kooperatív tanulás, projektek, vita

A kompetenciaháló: erkölcsi kompetenciák, a pedagógus feladatai

<p>III. ÉNHATÉKONYSÁGÉRZÉS</p> <p>8. Pozitív önértékelés: optimista érzések önmagunkkal kapcsolatban</p> <p>9. Konstruktív self-értékelés: egészséges önbizalom, belső kontroll (hit abban, hogy tehetek arról, ami velem történik)</p>	<p>FEJLESZTÉS</p> <p>Szorongásmentes légkör, szabad önkifejezés, alkotómunka támogatása és a kreativitás ösztönzése, elismerése</p> <p>Önállóság biztosítása, mintaadás, lehet tévedni, hibázni, jóvátétel elvének érvényesítése</p>
<p>IV. A SZOCIÁLIS KOMPETENCIÁKHOZ SZÜKSÉGES KOGNITV KÉSZSÉGEK</p> <p>10. Információkezelés: információgyűjtés, információk rendszerezése, információfeldolgozás</p> <p>11. Problémakezelés: problémaazonosítás, reális célkitűzés, problémamegoldás</p> <p>12. Kritikai gondolkodás</p> <p>13. Szabályalkotás, szabálykövetés</p> <p>14. Kreativitás: nyitottság, rugalmasság</p>	<p>Projektek: feladatok ezzel kapcsolatban</p> <p>Problémák felvetése, megoldások keresése, kreativitást fejlesztő feladatok</p> <p>Közös szabályalakítás, jóvátétel elve</p> <p>A másság ösztönzése, olyan feladat, ahol több út van a megoldáshoz vagy több megoldás lehet</p>

A kompetenciaháló: erkölcsi kompetenciák, a pedagógus feladatai

V. TÁRSAS KOMPETENCIÁK

15. Empátia

16. Kommunikációs készségek:
véleményalkotás, vitakészség

17. Együtműködés

18. Konfliktuskezelés

19. Segítségkérés

20. Visszautasítás

21. Társadalmi részvétel: csoporthoz
tartozás, szociális érzékenység, szolidaritás,
feladatvállalás, önkéntesség, civil
kezdemenyezőkészség

FEJLESZTÉS

Kooperatív tanulás

Beszélgetőkör

Közös feladatok

A segítség ösztönzése

Önkéntes vállalások

Modellajánlás

A szociális kompetencia programcsomag

Attitűd

Tartalom

Módszer

Használat

A pedagógusképzés módszere

Kooperatív tanulás

Saját élmény

Szociális kompetenciák
fejlesztése

Reflexió – mit csináltunk,
hogyan?

Példák a kurzus foglalkozásaiból

1. Csoportfejlesztés

Tevékenység

- Ráhangelés
- Csoportalakítás
- Ismerkedés
- Csoportidentitás fejlesztése
- Kölcsönös támogatás
- Egymás értékeinek elfogadása
- Együttműködés fejlesztése

Módszer

- Beszélgető kör: név és jel
- Szétvágott képek
- Ablak/kíváncsi kocka
- Plakát rajzolás/közös mese
- Vakhernyó
- Értékek sorba rendezése
- Toronyépítés
- Az egész foglalkozás során

Példák a kurzus foglalkozásaiból

2. Módszertár

- Választás a módszerek
Közül : vita, kooperatív
szervezés, projekt, dráma
beszélgetőkör, differenciálás
mindenki a számára
megfelelő módszer
neve mellé áll
- A kiscsoportban saját tudás
összegyűjtése
plakátkészítés
- Szakirodalmi szöveg
megismerése az adott témában
egyéni olvasás
- Az új ismeret beépítése
plakát kiegészítés
- Mozaik csoportok alakítása
egymás tanítása
- A tanult ismeretek számon
kérése
feladatküldés/teszt

A modulok jellemzői

Alkalmasak a diákok számára saját élményű órák megtartására

A diák a képzésben oly módon tanul, amelyen tanítási módszerekre éppen tanítjuk: kooperatív csoportokban tanul a kooperatív tanulásról, projektet készít, amikor a projekt sajátosságaival ismerkedik

Az oktatói attitűd legfőbb jellemzője a facilitáló, segítő szerep megvalósítása és elvárása

A modulok a különböző iskolatípusok szerint adaptálhatóak, vagyis alkalmazhatóak mind alacsony, mind pedig közép- és magasfokú oktatásra felkészítő pedagógusképzéssel foglalkozó, képzőintézményben is.

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE